Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102686

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-11-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоус Юрій Олександрович

2. Bilous Yurii O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 103

Назва наукової спеціальності: Науки про Землю*

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-11-2021

Спеціальність за освітою: Географія України

Місце роботи здобувача: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 76.051.013

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 39.03.23

Тема дисертації:

1. Територіальна структура загальноосвітнього простору: суспільно-географічні аспекти та оцінка якості знань (на прикладі Чернівецької області)

2. Territorial structure of general education space: socio-geographical aspects and assessment of knowledge quality (on the example of Chernivtsi region).

Реферат/анотація:

1. Представлене дисертаційне дослідження розкриває особливості територіальної структури загальноосвітнього простору Чернівецької області. Дослідження здійснене по відношенню до антропогенних об'єктів і процесів у геосферах, а саме соціальної сфери у просторовому вимірі соціогеосфери, як сфери соціального життя, де реалізуються соціальні потреби та інтереси соціальних груп і спільнот. Наразі відбуваються значні перетворення в загальноосвітньому просторі як складовій соціального простору, які проходять паралельно з впровадженням реформи децентралізації. Ці зміни найбільш доцільно аналізувати на рівні найнижчих одиниць адміністративно-територіального устрою – територіальних громад, що потребує географічного дослідження. Чернівецька область вирізняється диспропорціями у плані

природного, соціального, економічного та культурного середовища, саме тому в даному регіоні ці зміни є особливо відчутними, що і зумовлює актуальність теми дослідження. Розглянуто суспільно-географічні підходи до вивчення загальноосвітнього простору та виділено основні його складові. Загальноосвітній простір пропонуємо визначати як територію на якій функціонують, здійснюють організацію загальноосвітнього процесу та взаємодіють між собою заклади загальної середньої освіти різних типів та форм, а також учасники освітнього процесу, що забезпечують реалізацію освітньої діяльності. У даному розділі представлено теоретико-методологічні основи та розроблено алгоритм дослідження територіальної структури загальноосвітнього простору обласного регіону, який складається з 5 етапів: підготовчий (формування ідеї, ознайомлення з понятійно-категоріальним апаратом); інформаційний (опрацювання статистичного матеріалу та отримання масиву репрезентативної інформації про загальноосвітній простір обласного регіону); аналітичний (аналіз інформації, виявлення закономірностей розвитку загальноосвітнього простору на регіональному рівні); практичний (виявлення проблем та розробка рекомендацій розвитку загальноосвітнього простору області); впроваджувальний (подання результатів для їх подальшого використання при удосконаленні загальноосвітнього простору Чернівецької області). Запропоновано математичну модель визначення рівня знань випускників на основі набраних тестових балів ЗНО з усіх предметів. Здійснено виявлення чинників розвитку загальноосвітнього простору Чернівецької області, а також проведено кореляційний аналіз взаємодії чинників та рівня знань випускників закладів загальної середньої освіти. При проведенні кореляційного аналізу, всі чинники було виділено в 4 групи: природно-географічні; соціально-економічні, демографічні та внутрішньоосвітні. Визначено, що найбільший вплив на формування рівня знань учнів мають економічні та внутрішньоосвітні чинники. Також визначено місце Чернівецької області у формуванні загальноосвітнього простору України. Проведено суспільно-географічний аналіз складових загальноосвітнього простору, до яких ми відносимо учасників загальноосвітнього процесу, якість надання освітніх послуг, територіальне розміщення закладів загальної середньої освіти та рівень знань випускників. Опрацювавши значну кількість статистичної інформації по кожному населеному пункті та закладі загальної середньої освіти, проаналізовано кількісні і якісні показники функціонування загальноосвітнього простору Чернівецької області в розрізі одиниць нового адміністративно-територіального устрою, а також на основі результатів ЗНО простежено територіальні відміни рівня знань випускників закладів загальної середньої освіти Чернівецької області. На основі опрацьованих статистичних даних розроблено ряд картографічних моделей, що відображають диференціацію основних показників загальноосвітнього простору. За допомогою SWOT- та PEST-аналізів виявлено проблеми розвитку загальноосвітнього простору Чернівецької області та запропоновано шляхи оптимізації загальноосвітнього простору, а також напрями його подальшого розвитку. Власне виділено загальноосвітні округи, створено перспективний план реорганізації мережі загальної середньої освіти Чернівецької області, шляхом створення опорних закладів та їх філій. Здійснено типізацію адміністративних одиниць Чернівецької області за складовими загальноосвітнього простору, що дало змогу простежити територіальні відміни у формуванні рівня розвитку освітнього простору. Загалом найкраще загальноосвітній простір розвинений в місті Чернівці, а також громадах що були створені навколо районних центрів. У дисертації сформульовані теоретико-методологічні положення та отримані практичні результати, що в сукупності вирішують важливу науково-прикладну проблему – географічне обґрунтування перспектив розвитку загальноосвітнього простору Чернівецької області.

2. The presented dissertation research reveals the peculiarities of the territorial structure of the general educational space of Chernivtsi region. The research is carried out in relation to anthropogenic objects and processes in geospheres, namely the social sphere in the spatial dimension of the sociogeosphere, as a sphere of social life, where the social needs and interests of social groups and communities are realized. Currently, significant transformations are taking place in the general education space as a component of the social space, which are taking place in parallel with the implementation of decentralization reform. These changes are most appropriate to analyze at the level of the lowest units of administrative-territorial organization - territorial communities, which requires geographical research. Chernivtsi region is characterized by disparities in terms of

natural, social, economic and cultural environment, which is why in this region these changes are particularly noticeable, which determines the relevance of the research topic. Socio-geographical approaches to the study of general education space are considered and its main components are highlighted. We propose to define the general education space as the territory in which general secondary education institutions of various types and forms, as well as participants in the educational process that ensure the implementation of educational activities, operate, organize the general educational process and interact with each other. This section presents the theoretical and methodological foundations and developed an algorithm for studying the territorial structure of the educational space of the regional region, which consists of 5 stages: preparatory (idea formation, acquaintance with the conceptual and categorical apparatus); information (processing of statistical material and obtaining an array of representative information about the general educational space of the regional region); analytical (information analysis, identification of patterns of development of general education space at the regional level); practical (identification of problems and development of recommendations for the development of the general education space of the region); introductory (submission of results for their further use in improving the general educational space of Chernivtsi region). The mathematical model of definition of a level of knowledge of graduates on the basis of the typed test points of External Independent Evaluation on all subjects is offered. The factors identifies of development of the general education space of Chernivtsi region, as well as a correlation analysis of the interaction of factors and the level of knowledge of graduates of general secondary education. During the correlation analysis, all factors were divided into 4 groups: natural and geographical; socio-economic, demographic and internal education. It is determined that the greatest influence on the formation of students' knowledge has economic and internal educational factors. The place of Chernivtsi region in the formation of the general educational space of Ukraine is also determined. A socio-geographical analysis of the components of the general educational space, which includes participants in the general educational process, the quality of educational services, the location of general secondary education and the level of knowledge of graduates. Having processed a significant amount of statistical information on each settlement and general secondary education institution, the quantitative and qualitative indicators of the functioning of the general education space of Chernivtsi region in terms of units of the new administrative-territorial structure were analyzed. Chernivtsi region. Based on the processed statistical data, a number of cartographic models have been developed that reflect the differentiation of the main indicators of the general education space. With the help of SWOT and PEST-analyzes, the problems of development of the general education space of Chernivtsi region are revealed and the ways of optimization of the general educational space, as well as the directions of its further development are suggested. The general education districts have been singled out, a long-term plan for the reorganization of the general secondary education network of Chernivtsi region has been created by creating support institutions and their branches. The administrative units of Chernivtsi region were typified according to the components of the general education space, which made it possible to trace the territorial differences in the formation of the level of development of the educational space. In general, the best general education space is developed in the city of Chernivtsi, as well as in the communities that were created around the district centers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заячук Мирослав Дмитрович

2. Zaiachuk Myroslav

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Ігор Олегович

2. Pylypenko Igor O.

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Запотоцький Сергій Петрович

2. Zapototskyi Serhii P.

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бучко Жанна Іванівна

2. Buchko Zhanna I.

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Король Олександр Дмитрович

2. Korol Oleksandr D.

Кваліфікація: д. геогр. н., 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Руденко Валерій Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Руденко Валерій Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.